

Апелянт (Позивач):	Відповідач 1:	Відповідач 2:	Третя особа:
Перейслав-Хмельницький міжрайонний прокурор	Приватне підприємство « [REDACTED] »	Світанківська сільська рада Перейслав-Хмельницького району Київської області	Управління Держземагенства Перейслав-Хмельницькому районі
08400, Київська область, м.Перейслав - Хмельницький, вул. Б. Хмельницького, 65. Тел.: (04467) 5-13-43.	код ЄДРПОУ [REDACTED] ; Місцезнаходження: 03148, м. Київ, вул. Гната Юри, [REDACTED] . <u>Адреса для листування (отримання пошти Відповідачем I від суду):</u> 03186, м. Київ, вул.Авіаконструктора Антонова, буд. 4/ для С [REDACTED] В. С.	код ЄДРПОУ 20597431 Місцезнаходження: 08472, Київська обл., Перейслав-Хмельницький р-н, с. Світанок, вул. Леніна, буд. 22. Тел. 04567-22149.	код ЄДРПОУ 38349708. Місцезнаходження: 08404, Київська область, м. Перейслав-Хмельницький, вул.Шкільна, буд. 49. Тел. 045-675-25-20.
в інтересах держави в особі Державної інспекції сільського господарства у Київській області код ЄДРПОУ 37955989 Місцезнаходження: 03190, м.Київ, вул. Баумана, 9/12. Фактична адреса: 04112, м. Київ, вул. О. Теліги, 8. Тел. 044 591 03 42.			
в інтересах держави в особі Перейслав-Хмельницької районної державної адміністрації код ЄДРПОУ 24219983. Місцезнаходження: 08400, Київська обл., Перейслав-Хмельницький, вул. Б. Хмельницького, 53. тел. (04567) 5-18-00.			

Головуючий суддя: О. І. Лобань

Справа №: 911/4104/13

Дата та час розгляду справи: 29 квітня 2015 року об 11 годині 00 хв.

ВІДЗИВ

на апеляційну скаргу у справі № 911/4104/13

12 лютого 2015 року Господарським судом Київської області прийнято рішення у справі №911/4104/13 за позовом Перейслав – Хмельницького міжрайонного прокурора в інтересах держави в особі Державної інспекції сільського господарства у Київській області, Перейслав – Хмельницької районної державної адміністрації, до Світанківської сільської ради Перейслав – Хмельницького району та Приватного підприємства «[REDACTED]», третьої особи на стороні відповідача: Управління Держземагенства у Перейслав – Хмельницькому районі, про визнання незаконним та скасування рішення сільської ради, яким відмовлено у задоволенні позову у повному обсязі (далі – **Рішення суду першої інстанції**).

Позивачем подано апеляційну скаргу на зазначене вище **Рішення суду першої інстанції**.

Враховуючи те, що **Рішення суду першої інстанції** є законним та обґрунтованим, а вимоги **Позивача** – безпідставними та необґрунтованими, а також зважаючи на положення статей 22, 28 та 96 ГПК України, вважаємо за необхідне подати наступний відзив на апеляційну скаргу.

З метою забезпечення читабельності документу та зручності при викладенні обставин справи, застосовано наступні терміни:

Договір оренди – Договір оренди землі від 31 жовтня 2005 року, укладений між ПП «██████████» та Світанківською сільською радою, про що у Державному реєстрі земель вчинено запис від 31.10.2005 року за № ██████████.

Конституція України – Конституція України, затверджена Законом України від 28.06.1996 р. за № 254к/96-ВР, із змінами та доповненнями;

ГПК України – Господарський процесуальний кодекс України, затверджений Законом України від 06.11.1991 року за № 1798 – XII;

ГК України – Господарський кодекс України, затверджений Законом України від 16.01.2003 року за № 436-IV;

ЦК України – Цивільний кодекс України, затверджений Законом України 16.01.2003 року за № 435-IV;

ЗК України – Земельний кодекс України, затверджений Законом України від 25.10.2001 року за № 2768-III;

ЗУ Про розмежування земель державної та комунальної власності – Закон України «Про розмежування земель державної та комунальної власності» від 05.02.2004 № 1457-IV;

ЗУ Про місцеве самоврядування – Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР.

I. Вважасмо за необхідне наголосити на тому, що **Рішення суду першої інстанції** прийнято з повним, об'єктивним та всебічним дослідженням обставин справи і повністю відповідає вимогам матеріального та процесуального права, що згідно положень статті 103 **ГПК України** свідчить про наявність підстав для залишення апеляційної скарги **Позивача** без задоволення, а **Рішення суду першої інстанції** – без змін.

II. Зокрема, як вірно встановлено судом в **Рішенні суду першої інстанції**, Переяслав – Хмельницькою районною державною адміністрацією погоджено надання спірної земельної ділянки в оренду **Відповідачу ПП** «██████████» (зокрема, шляхом складання акту вибору земельної ділянки від 20.05.2004 р. у томі 2 на а.с. 27; висновку від 06.10.2004 р. за №275 у томі 2 на а.с. 149; висновку від 24.12.2004 р. за № 03/03 – 04 -09 -661 у томі 2 на а.с. 159 - 160; висновку від 29.07.2005 р. за №03/03 – 04 -09 – 338 у томі 2 на а.с. 161 – 162; висновку від 12.10.2004р. у томі 2 на а.с. 168; висновку від серпня 2004 р. за № 26 у томі 2 на а.с. 195; затвердження розрахунку від 20.09.2005 р. у томі 2 на а.с. 165).

Тобто, в даному випадку, орган виконавчої влади (відповідна державна адміністрація), що діє в інтересах держави, як це встановлено положеннями статей 118 та 119 **Конституції України**, положеннями Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та положеннями **ЗК України**, погодив надання в оренду **Відповідачу ПП** «██████████» та підтвердив знаходження спірної земельної ділянки в межах села Світанок, шляхом вчинення відповідних дій.

При цьому, зверніть увагу на те, що, на сьогоднішній день, жоден із зазначених вище документів Переяслав – Хмельницької районної державної адміністрації не оспорено та не скасовано.

Зазначене свідчить про те, що Переяслав – Хмельницькою районною державною адміністрацією, згідно положень статті 241 **ЦК України** та положень пункту 3.4. Постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 29.05.2013 р. за № 11, погоджено передання відповідної спірної земельної ділянки органом місцевого самоврядування.

III. Посилання **Прокурора** в апеляційній скарзі на те, що судом першої інстанції начеб то використано практику Європейського суду з прав людини (зокрема, висновки рішення у справі «Стретч проти Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії від 24.06.2003 р.; том 2, а.с. 47 – 50), яка не стосується спірних правовідносин (сторінка 5 апеляційної скарги) є необгрунтованим та надуманим, оскільки, при використанні практики Європейського суду з прав людини не вимагається наявність ідентичних обставин справи, а при подібному спорі використовуються висновки цього суду.

В свою чергу, в даному випадку наявні подібні спірні правовідносини (заявлення вчинення дій місцевим органом влади із перевищенням повноважень, при сплаті Заявником відповідних орендних платежів та їх прийняття цим органом влади).

Окрім цього, **Прокурором** наведено численну практику Європейського суду з прав людини, згідно якої, на його думку, наявні підстави для задоволення заявлених вимог.

При цьому, вказана практика базується на тому, як зазначено самим **Прокурором**, що особу може бути позбавлено її власності лише в інтересах суспільства, із дотриманням справедливої рівноваги між інтересами суспільства та правами власника.

Однак, **Прокурором** не наведено жодного обґрунтування того, що передання спірної земельної ділянки **Відповідачу ПП «[REDACTED]»** суперечить суспільним інтересам та завдає їм шкоду (наприклад, необхідність використання даної земельної ділянки для будівництва суспільно – необхідних об'єктів тощо).

Окрім цього, прошу суд звернути увагу на те, що підстави звернення **Прокурора** до суду із заявленими вимогами не ґрунтуються на тому, що передання спірної земельної ділянки в оренду **Відповідачу ПП «[REDACTED]»** вчинено із порушенням суспільних інтересів, внаслідок чого завдано шкоду таким інтересам.

Тобто, **Прокурором** без надання відповідних належних та допустимих доказів та обґрунтувань порушень суспільних інтересів, запропоновано позбавити **Відповідача ПП «[REDACTED]»** законного права користування спірною земельною ділянкою, яку отримано в оренду у встановленому законом порядку, з оформленням відповідних документів (в тому числі, - з державною реєстрацією права користування цією земельною ділянкою) та сплатою орендних платежів.

Таким чином, а також враховуючи те, що **Відповідачем ПП «[REDACTED]»** вчасно та у повному обсязі сплачуються орендні платежі, що використовуються для суспільних потреб, зазначені вище посилання **Прокурора** є необґрунтованими та такими, що не стосуються предмету спору.

IV. Просимо суд звернути увагу також на наступні обставини.

Згідно вимог статті 173 **ЗК України**, включення земельних ділянок у межі району, села, селища, міста, вже після укладення договору оренди від 31.10.2005р., не тягне за собою припинення права власності і права користування цими ділянками, тобто, включення земельних ділянок, які раніш знаходились у межах села, в межі району, не тягне за собою припинення права користування.

Важливо зазначити, що питання права розпорядження земельними ділянками регулюється законодавством України в залежності від двох періодів, а саме:

- до розмежування земель державної і комунальної власності і
- після їх розмежування.

Так, відповідно до положень пункту 12 розділу X «Перехідні положення» **ЗК України** (в редакції на момент прийняття оскаржуваних рішень сільської ради), встановлено (цитую): *«До розмежування земель державної і комунальної власності повноваження щодо розпорядження землями в межах населених пунктів, крім земель, переданих у приватну власність, здійснюють відповідні сільські, селищні, міські ради, а за межами населених пунктів - відповідні органи виконавчої влади».*

Однак, розмежування земель Світанківської сільської ради та села Світанок відбулось згідно Рішення Переяслав-Хмельницької районної ради Київської області від 23.04.1999 року за №70—VI-XXIII (том 1, а. с. 34), що підтверджується листом Управління Держземагенства у Переяслав-Хмельницькому районі Київської області від 08.10.2013 року (том 1, а. с. 32), що означає те, що положення пункту 12 розділу X «Перехідні положення» **ЗК України**, в даному випадку, не застосовуються.

В свою чергу, відповідно до положень статті 7 **ЗУ Про розмежування земель державної та комунальної власності**, при розмежуванні земель державної та комунальної власності до земель комунальної власності територіальних громад сіл, селищ, міст передаються землі запасу, які раніше були передані територіальним громадам сіл, селищ, міст.

Тобто, цей закон визначає землі не за місцем їх розташування (в межах чи за межами села), - а за правом комунальної власності відповідної територіальної громади.

Таким чином, землі, які передані в оренду **Відповідачу ПП «[REDACTED]»**, слід визначати не як землі, які знаходяться в межах чи за межами села Світанок, - а як землі, що знаходяться або не знаходяться у комунальній власності Світанківської сільської ради.

В свою чергу, і відповідно до технічної документації, яка надавалась суду **Відповідачем ПП «[REDACTED]»**, і відповідно до технічної документації, яка надавалась **Прокурором**, земля, що надана в оренду **Відповідачу ПП «[REDACTED]»**, є землею Світанківської сільської ради (оскільки, до розмежування ці землі відносились до земель запасу цієї ради), - тобто, правом розпорядження якою володіє лише Світанківська сільська рада.

При цьому, відповідно до положень статті 12 **ЗК України**, до повноважень сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин на території сіл, селищ, міст належить, зокрема, розпорядження землями територіальних громад, надання земельних ділянок у користування із земельних ділянок комунальної власності.

До того ж, відповідно до роз'яснень Рішення Конституційного суду України від 01.04.2010 року у справі № 1-6/2010 (том 2, а.с. 23 - 36), здійснюючі такі повноваження, ці ради діють також як суб'єкти владних повноважень (органи виконавчої влади), що навіть при застосуванні пункту 12 розділу Х «Перехідні положення» **ЗК України**, надає їм право розпорядження земельними ділянками не лише в селі, а і за його межами.

Крім того, варто зазначити, що на балансі Світанківської сільської ради знаходились споруди (свердловини), що були передані в оренду **Відповідачу ПП «[REDACTED]»** разом із спірними земельними ділянками, що підтверджується положеннями пункту 3 розділу «Предмет договору» Договору оренди (том 1, а.с.35) та актом від 25 жовтня 2004 року (том 2, а.с.113).

В свою чергу, відповідно до положень статті 377 **ЦК України** та положень частини 2 статті 83 та статті 120 **ЗК України**, право власності та право володіння будівлею та спорудою передбачає право власності та право володіння земельною ділянкою, що знаходиться під цією будівлею та спорудою.

Таким чином, на момент укладення договору оренди 31.10.2005 р. та прийняття рішень, Світанківська сільська рада мала повноваження щодо надання в оренду **Відповідачу ПП «[REDACTED]»** спірних земельних ділянок, які знаходились під свердловинами та для обслуговування свердловин, незалежно від того, де вони знаходились – в селі або в районі.

Зважаючи на зазначене, вбачається, що **Прокурором** подано позов в інтересах державних органів, права та інтереси яких не стосуються спірних правовідносин, що, зокрема, підтверджується наступним.

Позов **Прокурора** подано в інтересах держави в особі Державної інспекції сільського господарства у Київській області та Переяслав – Хмельницької районної державної адміністрації.

В свою чергу, як нами зазначено вище, в даних спірних правовідносинах взагалі не порушуються інтереси Державної інспекції сільського господарства у Київській області, оскільки спірні землі не призначені для використання в сільськогосподарських цілях та не належать до державної власності.

В свою чергу, права та інтереси Переяслав – Хмельницької районної державної адміністрації також не порушено у даних правовідносинах, оскільки, згідно положень статті 17 **ЗК України** до повноважень Переяслав – Хмельницької районної державної адміністрації належить розпорядження лише землями державної власності, а згідно положень пункту 12 «Перехідні положення» (на сьогоднішній день вже виключено із **ЗК України** згідно Закону України від 06.09.2012 р. за № 5245 – VI) – до її повноважень належало право розпорядження землею за межами села до моменту проведення розмежування земель на землі державної та комунальної власності.

Однак, як зазначено вище, розмежування спірних земель відбулось у 1999 році, із виділенням цих земель у комунальну власність, а саме – у власність Світанківської сільської ради (підтверджено самим **Прокурором** у письмових поясненнях і наданих неодноразово документах).

Зважаючи на зазначене, посилення **Прокурора** на положення пункту 12 «Перехідні положення» **ЗК України** (навіть, в редакції на день прийняття оскаржуваних рішень) є необґрунтованим, оскільки такі положення не поширюються на спірні правовідносини, а на сьогодні – взагалі виключено із **ЗК України**.

Тобто, Переяслав – Хмельницька районна державна адміністрація немає жодного відношення до спірних земель, які ще в 1999 році було виділено у комунальну власність Світанківської сільської ради і яка на законних підставах передала такі землі в оренду **Відповідачу ПП «[REDACTED]»**.

В зв'язку із зазначеним, вважаємо, що спір взагалі відсутній, оскільки права та інтереси державних органів, в інтересах яких **Прокурором** подано позов, взагалі не порушено і вони не мають жодного відношення до спірних правовідносин.

V. Окрім цього, в будь-якому випадку, вважаємо, що **Прокурором** порушено строки звернення до суду із позовом, а також встановлені правила підвідомчості, що обґрунтовується наступним.

Згідно положень статті 12 **ГПК України**, господарським судам не підвідомчі спори, що виникають із публічно – правових відносин та віднесені до компетенції адміністративних судів, а також справи у спорах, що виникають із земельних відносин, що віднесені до компетенції адміністративних судів.

В даному випадку, вимоги **Прокурора** стосовно визнання незаконними та скасування рішень Світанківської сільської ради Переяслав – Хмельницького району 3 сесії 24 скликання від 28.09.2004 року та 28.09.2005 року за № 232, не підлягають розгляду в порядку господарського судочинства, що підтверджується наступним.

У 2010 році Вищий адміністративний суд України, зважаючи на те, що «Верховний Суд України у своїх рішеннях висловлював протилежні по суті правові позиції щодо аналогічних спірних питань»,

звернувся з конституційним поданням до Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення положень частини 1 статті 143 Конституції України, пунктів «а», «б», «в» і «г» статті 12 Земельного кодексу України та пункту 1 частини першої статті 17 Кодексу адміністративного судочинства України.

01 квітня 2010 року Конституційним Судом України, за результатами розгляду зазначеного конституційного подання, прийнято рішення у справі № 1 – 6/2010 (надавалось представником **Відповідача** ПП «**██████████**») і приєднано до матеріалів справи; див. том 2, а.с. 23 - 26), яким встановлено наступне (цитую):

«3.2. Відповідно до частини першої статті 143 Конституції України територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування вирішують, крім передбачених в Основному Законі України, й інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.

За правовою позицією Конституційного Суду України предметами відання місцевого самоврядування є не будь-які питання суспільного життя, а питання саме місцевого значення. Перелік таких питань визначено у Конституції України та Законі України "Про місцеве самоврядування в Україні" (абзац другий пункту 4 мотивувальної частини Рішення від 26 березня 2002 року N 6-рп/2002). Зокрема, згідно з цим законом до питань місцевого значення належить регулювання сільськими, селищними, міськими радами земельних відносин відповідно до закону (пункт 34 частини першої статті 26).

Конституційний Суд України вважає, що системний аналіз положень Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (частини першої статті 10, статей 16, 17, 18, 25, 26 та інших) свідчить, що органи місцевого самоврядування при вирішенні питань місцевого значення, віднесених Конституцією України та законами України до їхньої компетенції, є суб'єктами владних повноважень, які виконують владні управлінські функції, зокрема нормотворчу, координаційну, дозвільну, реєстраційну, розпорядчу. Як суб'єкти владних повноважень органи місцевого самоврядування вирішують в межах закону питання в галузі земельних відносин.

Отже, положення частини першої статті 143 Конституції України "вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції" стосується вирішення органами місцевого самоврядування як суб'єктами владних повноважень питань, визначених законами, зокрема, у галузі земельних відносин.

4. Відповідно до пунктів "а", "б", "в", "г" статті 12 Земельного кодексу до повноважень сільських, селищних, міських рад належить розпорядження землями територіальних громад, передача земельних ділянок комунальної власності у власність громадян та юридичних осіб, надання земельних ділянок у користування із земель комунальної власності, вилучення земельних ділянок із земель комунальної власності.

Конституційний Суд України вважає, що ці повноваження охоплюються зазначеним у статті 143 Конституції України поняттям "інші питання місцевого значення", а тому при їх здійсненні сільські, селищні, міські ради виступають як суб'єкти владних повноважень, які реалізують розпорядчі та інші функції.

5. За Конституцією і законами України публічно-правові спори в Україні розглядають і вирішують Конституційний Суд України, суди загальної юрисдикції в порядку кримінального та адміністративного судочинства (статті 13, 15 Закону України "Про Конституційний Суд України", стаття 17 Кодексу).

Конституційний Суд України вважає, що вирішення земельних спорів фізичних та юридичних осіб з органом місцевого самоврядування як суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи правових актів індивідуальної дії), дій чи бездіяльності належить до юрисдикції адміністративних судів, крім публічно-правових спорів, для яких законом встановлений інший порядок судового вирішення (частина друга статті 4, пункт 1 частини першої, частина друга статті 17 Кодексу)».

Тобто, в даному випадку, спори щодо передання органами місцевого самоврядування земель комунальної власності на правах оренди **Відповідачу** ПП «**██████████**», повинні вирішуватись в порядку адміністративного судочинства.

При цьому, згідно положень статті 150 **Конституції України**, зазначене вище рішення Конституційного Суду України є обов'язковим до виконання.

Окрім цього, згідно обставин даної справи, звернення **Прокурора** до суду першої інстанції з позовною заявою відбулось 28 жовтня 2013 року.

При цьому, позовні вимоги **Прокурора** стосуються подій, які відбулись у 2004 та 2005 роках, - тобто, вимоги заявлено через 8 років.

В обґрунтування відсутності підстав для пропуску позовної давності, **Прокурором** було здійснено послання на положення пункту 4 частини 1 статті 268 **ЦК України** (в редакції до внесення змін у **2011 році**), згідно яких позовна давність не поширювалась на подібні вимоги (том 1, а.с.17, абзац 9 позовної заяви **Прокурора**).

Однак, суд повинен розглядати справу і застосовувати лише ті процесуальні норми, які діють на момент розгляду справи (за винятком окремих випадків, які не існували у даному спорі).

В свою чергу, на день звернення **Прокурора** до суду першої інстанції положення пункту 4 частини 1 статті 268 **ЦК України** було виключено із цього кодексу, - тобто на вимоги **Прокурора** поширювались положення статті 257 **ЦК України** стосовно загальної позовної давності в три роки, в частині господарського спору, і в шість місяців, в частині адміністративного спору (стаття 99 Кодексу адміністративного судочинства України).

Враховуючи вищевикладене, положення частини 4 статті 267 **ЦК України** та статті 80 **ГПК України**, а також, висновки наведені в постанові Вищого господарського суду України від 28 серпня 2014 року, та положення Постанови Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування позовної давності у вирішенні господарських спорів» від 29 травня 2013 року за № 10, вважаємо, що вказані обставини також свідчать як про наявність підстав для припинення провадження за вимогами **Прокурора**, так і про наявність підстав для відмови у задоволенні вимог **Прокурора**.

VI. 05 грудня 2013 року, в процесі розгляду справи судом першої інстанції, **Прокурором** було подано до суду заяву, зі змісту якої витікає, що це заява про уточнення позовних вимог (том 1, а.с. 65 – 67).

Однак, положеннями процесуального права не передбачено право подання заяв про уточнення позовних вимог, що підтверджено Вищим господарським судом України в постанові Пленуму вказаного суду від 26 грудня 2011 року за № 18 «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції» (пункт 3.11).

При цьому, Вищим господарським судом України у вказаній Постанові визначено, що дії стосовно предмету позову **Позивач** вправі реалізувати, шляхом зміни предмету або підстав позову, збільшення або зменшення розміру позовних вимог, як це передбачено положеннями статті 22 **ГПК України**.

Зі змісту заяви **Прокурора** вбачається, що вказана заява є заявою про зміну предмету позову.

В зв'язку із зазначеним та враховуючи положення статей 54 та 57 **ГПК України** та положення пункту 3.12 зазначеної вище Постанови Пленуму Вищого господарського суду України, **Прокурор** зобов'язаний був направити таку заяву сторонам та учасникам процесу та надати суду докази направлення.

Однак, **Позивачем** не було дотримано вказаних вимог.

Незважаючи на зазначене, **Прокурор** наполягає на розгляді справи у редакції таких вимог, що, як обґрунтовано вище, суперечить вимогам процесуального права.

Враховуючи вищевикладене,

ПРОШУ:

1. Залишити апеляційну скаргу без задоволення, а рішення Господарського суду Київської області від 12 лютого 2015 року у справі № 911/4104/13 – без змін.

Додатки:

1. Копія довіреності на представника.
2. Докази направлення відзиву на апеляційну скаргу особам, які беруть участь у розгляді справи.

Представник на підставі довіреності

М. І. Миклуш

28 квітня 2015 року